

पदकोशः

अ	
अकुण्ठितम्	= మొక్కువోని/తిరుగులేని
अघम्	= పాపమును
अङ्गुल्या	= వేలితో
अटनम्	= తిరుగుట
अतीव	= మిక్కిలి
अदत्वा	= ఇవ్వక
अनासक्तः	= ఆసక్తిలేనివాడు
अनुजः	= తమ్ముడు
अनेकवारम्	= చాలాసార్లు
अभ्यागतः	= పరిచయం కల్గిన వ్యక్తి
अर्धकिलोमिततैल -	
पोहलिकाः	= అరకిలో నూనె పొట్లాలు
अर्धाङ्गी	= భర్త శరీరంలో సగభాగం అయినది (భార్య)
अवशेषः	= మిగిలినది
असकृत्	= అనేకమార్లు
अस्थीनि	= ఎముకలు
आ	
आमयम्	= రోగమును
आयोजितायाम्	= ఏర్పాటుచేయబడిన
आरोप्य	= ఆరోపించి
आस्तरणानि	= చద్దరులు/ తివాచీలు
आहवः	= యుద్ధము
इ	
इक्षुः	= చెరకు గడ
इत्थम्	= ఇట్లు
इन्दुः	= చంద్రుడు
इह	= ఇక్కడ
ई	
ईदृशः	= ఇటువంటివాడు
उ	
उच्चशृङ्गः	= ఉన్నతమైన శిఖరం గల

उत्तमाङ्गस्य	=	తలయొక్క
उत्थाय	=	లేచి
उद्वर्तनम्	=	లేపనం / సున్నిపిండి
		రాసుకోవడం
उपगतः	=	దగ్గరికి వచ్చినవాడు
उषित्वा	=	ఉండి / గడిపి
ऊ		
ऊर्जा	=	ఉత్సాహం / నరాలలో శక్తి
ऊर्ध्वगतिः	=	ఉన్నతమార్గం / ఎదగడం
ए		
एकताम्	=	ఒకే భావనను
औ		
औन्नत्यम्	=	ఔన్నత్యము / అభివృద్ధి
क		
कण्डूः	=	దురద
कदलीत्वक्	=	అరటితొక్క
कदापि	=	ఎప్పుడు కూడా
कफहरम्	=	తెమద వల్ల ఏర్పడే
		దోషాలను పోగొట్టేది
करकमलाभ्याम्	=	చేతులు అనే కమలము
		ద్వారా
करारविन्दम्	=	కమలము వంటి చేయి
करैर्निबिडं	=	చేతులతో బిగించి
कलकिलकिलम्	=	అవ్వక్తమైన కిలకిలారావము
कवोष्णम्	=	గోరువెచ్చని
कागदस्यूतम्	=	కాగితపు సంచి
काचकूपी	=	గాజుగ్లాసు
कुलालः	=	కుమ్మరి
कूजितम्	=	కూత
केवलाघः	=	పాపి
केवलादी	=	ఒంటరిగా
		(ఎవ్వరికీ పెట్టకుండ
		భుజించేవాడు)

కెసరిణి:	=	సింహాలు
కోవిదా	=	పండితురాలు
కోలాహలమ్	=	హడావుడిని
క్రౌఞ్చారి:	=	కుమారస్వామి
క్షతి:	=	గాయము
క్షయ:	=	వినాశనము
క్షుత్పిపాసాభ్యామ్	=	ఆకలిదప్పికలచేత
క్షుధా	=	ఆకలి

గ

గण्डस्थलम्	=	కపోలం
गतानुगतिक:	=	ముందు వెళ్ళిన వారిని అనుసరించేవాడు
గర్త:	=	మార్గము గుంత
గర్తपूर्णमार्गेण	=	గుంతలతో నిండిన మార్గంతో
గरीय:	=	గొప్పది
गात्रम्	=	శరీరము
गुह्यम्	=	రహస్యం
गोरसम्	=	భూమి / తలవెంట్రుకలు

घ

घन:	=	మేఘము
-----	---	-------

च

चन्द्रकलावतंसम्	=	చంద్రుని కాంతియే ఆభరణంగా గల
चारु	=	సుందరమైన
चिरं	=	చాలాకాలం
चिरात्	=	చాలాకాలం నుండి
चिरकीर्ति:	=	చాలకాలం ఉండే కీర్తి

छ

छाया	=	నీడ
छात्रवृन्दम्	=	విద్యార్థులసమూహము

ज

जरा	=	ముసలితనము
जलप्रलय:	=	నీటి ప్రళయము / నీటి విపత్తు

ज्योत्स्नावितानम्	=	వెన్నెలచేత విస్తరింపబడిన
जित्	=	జయించునది
ज्ञातपूर्व:	=	ముందు తెలిసినవాడు
ज्योतिर्मयम्	=	కాంతితో కూడిన / కాంతిమయమైన

त

तथेति	=	ఆ విధముగానే / అలాగే అని
तदा	=	అప్పుడు
तन्द्रा	=	నిద్రమత్తు / జడత్వం
तिन्त्रिणी	=	చింతపండు
तिरोहितम्	=	అంతర్ధానము
तुल्यम्	=	సమానమైన
तूर्णम्	=	వెంటనే
तृणखण्डम्	=	గడ్డిపరకను
तृट्	=	దప్పిక
तैलम्	=	నూనె
तोयजपत्रम्	=	తామరాకు
त्यक्त्वा	=	వదిలిపెట్టి

द

दधुम्	=	కాల్చుటకు
दन्तधावनम्	=	పళ్ళుతోముకోవడము
दशाढकद्विदलगोण्यः	=	పది కందిపప్పు సంచులు
दाह:	=	మంట
दिवम्	=	స్వర్గమును
दिवि	=	ఆకాశమందు / స్వర్గమందు
दुःखितप्राणानाम्	=	దుఃఖముచేత బాధపడుతున్నవారియొక్క
दुर्देवात्	=	దురదృష్టవశాత్తు
द्विजिह्व:	=	రెండు నాలుకలున్నవాడు(సర్పం)
द्विप:	=	ఏనుగు

ध

धनसञ्चय:	=	దబ్బుకూడబెట్టుట
धीरा:	=	ధైర్యవంతులు
धृत्वा	=	ధరించి
ध्वनिग्राहकम्	=	ధ్వనిని గ్రహించే యంత్రము

న:	=	మనలను / మమ్ము / మాయొక్క
నగ:	=	పర్వతము
నరాధమాన్	=	దుష్టమానవులను
నరేంద్ర:	=	రాజు
నవనీతమ్	=	వెన్న
నవమౌక్తికమ్	=	క్రోత్తముత్యం
నారङ్గత్వక్	=	నారింజతొక్క
నితరామ్	=	మిక్కిలి
నిపుణా:	=	నేర్పరులు
నిరస్య	=	నిరాకరించి
నిస్స్వార్థానుగుణేన	=	స్వార్థంలేని దానగుణం చేత
నీచైర్గతి:	=	దిగజారడము
నైజమ్	=	నిజభావమును/స్వభావమును

ప:	=	బురద
పథ:	=	మార్గము
పయోద:	=	మేఘము
పయోధి:	=	సముద్రము
పరంపరా	=	ఆనవాయితీ
పరాభవ:	=	అవమానము
పరివేశ:	=	వాతావరణము
పరిహర్తవ్య:	=	విడువదగినవాడు
పల్లవమ్	=	చిగురును
పల్లీపు	=	గ్రామాలల్లో
పశ్చాత్	=	తరువాత
పాత్రాల్లి	=	ద్రోపది
పాకపాత్రాణి	=	వంటసామాగ్రి
పామ	=	చర్మరోగము(గజ్జి)
పాశ్చాత్యదేశా:	=	విదేశాలు
పిక:	=	కోకిల
పిపాసా	=	దప్పిక/దాహము
పునర్నిర్మాణన్యాస:	=	పునర్నిర్మాణ సమితి
పురత:	=	ముందు
పురస్కార:	=	సన్మానము

పురోగమ:	=	ముందడుగు
పూయిత్యా	=	నింపి
పృథివీ / పృథ్వీ	=	భూమి
పృష్ఠత:	=	వెనుకభాగం నుండి
ప్రక్షాల్య	=	కడిగి
ప్రచుర:	=	ప్రసిద్ధిచెందిన
ప్రదత్తమ్	=	ఇవ్వబడినది
ప్రభూతమ్	=	మిక్కిలి
ప్రాజ్ఞ:	=	పూర్ణజ్ఞాని
ప్రాత:	=	ప్రొద్దున
ప్రాప్య	=	పొంది
ప్లాస్టికమ్	=	ప్లాస్టిక్

బ:	=	అయ్యో !
బలవహ:	=	బలమును కలిగించునది
విసతన్తు:	=	తామరతూడు
బృహదవకరకండోల:	=	పెద్ద చెత్తబుట్ట

భ:	=	విరిగిన ఆశ గలవాడు
భగ్నాశ:	=	శుభములు
భద్రాణి	=	పాలు పంచుకునేవారు
భాగస్వామిన:	=	భారతమాత యొక్క మంచి
భారతీసుప్రజా:	=	పుత్రులారా !
భూషణాని	=	ఆభరణములు

మ:	=	గుఱ్ఱము
మజ్జామ్	=	మిరపపొడి పొట్లాలు
మరీచచూర్ణపొటలికా:	=	గొప్ప సుఖమును
మహత్సుఖమ్	=	గొప్ప యుద్ధమును
మహారణమ్	=	సూర్యుని కిరణములచే
మహాగ్రహగ్రాహవిన్దపట్క:	=	పోగొట్టబడిన బురదగలవాడు
మాస్తు	=	వద్దు
మార్గపార్శ్వస్థ:	=	దారిప్రక్కన ఉన్న
మాలాగ్రథనమివ	=	పూసగ్రుచ్చినట్లు
మిథ్యాభిమాన:	=	అసత్యమైన గౌరవం / అభిమానము

మూకా	=	మూగనైన
మూర్ఖ:	=	ఏమీ తెలియని అజ్ఞాని
మృగయితुम्	=	వెతుకుటకు
మృగేంద్ర:	=	సింహము

(య)

యత్నసాధ్యా:	=	ప్రయత్నముచేత సాధించదగినవారు
యశ:	=	కీర్తి
యూన:	=	యువకులను

(ర)

రజ్జు:	=	త్రాడు
రాష్ట్రే	=	దేశంలో
రుజా	=	రోగంచేత
రుధిరమ్	=	రక్తం

(ల)

లలాటమ్	=	నొసటిభాగమును
లబ్ధప్రతిష్ఠా:	=	కీర్తిపొందినవారు

(వ)

వ:	=	మిమ్ములను / మీయొక్క
వక్తుమ్	=	చెప్పుటకు
వటస్య పత్రస్య	=	మర్రిఆకు యొక్క
వణిగజ్జనా:	=	వ్యాపారం చేసే వారు
వాఙ్మయమ్	=	భాష / సాహిత్యం
వాఙ్మయవిశుద్ధి:	=	పవిత్రమైన కోరిక
వాతహా	=	వాతదోషమును పోగొట్టునది
వామే	=	ఎడమభాగమందు
వారణమ్	=	నివారించుట
వారణా:	=	ఏనుగులు
వित्तమ్	=	దబ్బు
వితేశ !	=	కుబేర !
వీరుదామ్	=	పొదలయొక్క

(శ)

శరీరచింతా	=	శరీరానికి సంబంధించిన ఆలోచన
శశాఙ్కు:	=	చంద్రుడు
శార్దూలదీప్యనఖభూషణ:	=	పులియొక్క దివ్యమైన గోరును
శిలాతలమ్	=	బండపైన
శిశ్టజనా:	=	పెద్దమనుషులు

శీఘ్రమ్	=	వెంటనే
శృంగాణి	=	కొమ్ములు / శిఖరములు
శైల:	=	పర్వతము
శ్రేయాंसि	=	శ్రేయస్సులను
లేశమ్	=	కొద్దిపాటి

(ష)

షడనన:	=	ఆరు ముఖములు కలవాడు (కుమారస్వామి)
-------	---	-------------------------------------

(స)

సక్రుద్భవమ్	=	కుటుంబంతో పాటుగా
సచ్చయనమ్	=	కూడబెట్టుట
సతతమ్	=	ఎల్లప్పుడూ
సత్పాత్ర:	=	మంచిస్థానం కలవాడు
సపుత్రమ్	=	పుత్రునితో పాటుగా
సప్తజిహ్వా:	=	ఏడు నాలుకలు గలవాడు (అగ్ని)

సమంతాత్	=	సంపూర్ణంగా
సమైస్సహ	=	అందరితో కలిసి
సర్వకార:	=	ప్రభుత్వం
సర్వకారపక్షత:	=	ప్రభుత్వపక్షంనుండి
సర్వజవేన	=	అన్నిశక్తులతో
సంస్కృతి:	=	జీవనవిధానము
సాధ్యతామ్	=	సాధింపబడుగాక
సార్ద్రమ్	=	తడితో ఉన్నది
సాశ్వర్యమ్	=	అశ్చర్యముతో కూడిన
సువర్ణమ్	=	బంగారము
సూత్రమ్	=	దారము
సౌరభమ్	=	సువాసన
స్థగితమ్	=	నిలిపివేయబయడినది
స్వప్నమ్	=	కలను
స్వలాభమ్	=	సొంతలాభమును
స్వస్థ:	=	ఆరోగ్యవంతుడు
స్మృతిపథమాగత:	=	స్మరణకు వచ్చింది

(హ)

हतः	=	చంపబడెను
हस्तगलिताम्	=	చేతినుండి జారినదానిని
हिताहारसेवी	=	మేలుచేసే ఆహారంతీసుకునేవాడు
हिमम्	=	మంచు
हैमवती	=	హిమవంతుని కూతురు (పార్వతి)

క్రియాపదకోశ:

అకరవామ	=	చేసితిమి
అకుర్వన్	=	చేశారు
అఘాత్	=	తినాలి
అపశ్యామ	=	చూసితిమి
అవశ్రన్	=	కట్టారు / బంధించారు
ఆదత్త్వ	=	గ్రహించు / స్వీకరించు
ఆదదామి	=	గ్రహించుచున్నాను
ఆర్జయ	=	ఆర్జించు / సంపాదించు
ఆహ్వామి	=	పిలుచుచున్నాను
ఇప్యతే	=	ప్రేరేపించుచున్నాడు.
उत्तिष्ठेत्	=	లేవాలి / నిద్రనుండి మేల్కొనాలి / నిలబడాలి
उदघोषयत्	=	ప్రకటించెను
उपक्रमते	=	మొదలు పెట్టుచున్నాడు/ది
उपजायते	=	కలుగుతుంది
उपास्महे	=	ఉపాసిద్దాము
कलय	=	పరిశీలించు
क्षीयन्ते	=	నశించుచున్నవి
चल	=	కదులుము / నడుపుము
जगृयाम	=	మేలుకొందాము
जगृहि	=	మేలుకో
जानताम्	=	తెలుసుకోండి
जानीहि	=	తెలుసుకో
जीवेत्	=	జీవించవలెను
ज्ञास्यामः	=	తెలుసుకోగలము
ददर्श	=	చూచెను
दहेयम्	=	కాలుస్తాను
देहि	=	ఇవ్వుము
दृश्यते	=	కనబడుచున్నది
निवारयति	=	అడ్డగించుచున్నాడు / ది
न्यसे:	=	ఉంచితది
पश्यति	=	చూచుచున్నాడు / ది
पश्येत्	=	చూడవలెను
पुष्पाति	=	పుష్పి నొందుచున్నాడు/ ది / బలపడుచున్నాడు/ ది
प्रकटयतु	=	ప్రకటించండి
प्रपद्ये	=	శరణు పొందుచున్నాను
प्रयाति	=	ప్రయాణంచేస్తున్నాడు / ది

प्रयामः	=	ప్రయాణంచేస్తున్నాము
प्रयाहि	=	ప్రయాణంచు / ప్రగతి మార్గంలో పయనించు
प्रवादः	=	పుకారు
प्रादुरभवत्	=	ప్రత్యక్షమైనాడు
प्राप्नोति	=	పొందుచున్నాడు / ది
प्राप्यते	=	పొందబడుచున్నది
प्रार्थये	=	ప్రార్థించుచున్నాను
प्रीणिहि	=	ప్రేమించు
प्रयेत्	=	ప్రేరేపించవలెను
बभ्राज	=	ప్రకాశించెను
बाधते	=	బాధించుచున్నాడు / ది
भविष्यति	=	కాగలదు
भाति	=	ప్రకాశిస్తున్నాడు
मनुते	=	అనుకొనుచున్నాడు
मन्ये	=	అనుకొనుచున్నాను
याचते	=	యాచించుచున్నాడు / ది
रराज	=	ప్రకాశించెను
रोचते	=	ఇష్టపడుచున్నాడు / ది
रोप्यताम्	=	నాటబడుగాక
वर्धयताम्	=	వృద్ధిపబడుగాక
वितन्वन्ति	=	విస్తరింపజేయుచున్నారు
वितरति	=	పంచుచున్నాడు ది
विभाति	=	ప్రకాశించుచున్నాడు / ది
विरराज	=	విరాజిల్లెను
वृणीष्व	=	వరించు
यापयन्ति	=	వ్యాపింపజేస్తున్నవి
शशाक	=	సమర్థుడయ్యాడు/ య్యింది
शृणुमः	=	వినుచున్నాము
सङ्गच्छध्वम्	=	పరస్పరం కలిసి సమన్వయంతో వెళ్ళండి
संवदध्वम्	=	కలిసి మధురంగా మాట్లాడండి
स्वीकरोति	=	స్వీకరించుచున్నాడు / ది
स्मरामि	=	స్మరించుచున్నాను
हसति	=	నవ్వుచున్నాడు / ది